

Mezinárodní obchodní operace

Téma: Specifika vnitrouijního plnění v oblasti mezinárodního obchodu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Radka Bauerová, Ph.D.

Přednáška č. 7

8. 11. 2023

Obsah přednášky

1. Společná obchodní politika EU
 - Vývoj společné obchodní politiky
 - Nástroje společné obchodní politiky
 - Koordinované politiky
2. Specifika vnitrounijního dodání a pořízení zboží
3. Dodání a pořízení zboží mimo EU
4. Technická harmonizace v zemích EU
5. Karuselové obchodní operace

Specifika vnitrounijního plnění v oblasti mezinárodního obchodu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

1. Společná obchodní politika EU
 - Vývoj společné obchodní politiky
 - Nástroje společné obchodní politiky
 - Koordinované politiky

SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Výlučná pravomoc Evropské unie → přijímá právní předpisy v obchodních záležitostech a uzavírá mezinárodní dohody (nikoliv členské státy)
- **Silná pozice** v záležitostech týkajících se obchodních operací s globálním charakterem → obchodní dohody (ochrana před nekalou soutěží – dumping či subvence)
- Společná obchodní politika:
 - **Multilaterální**
 - **Bilaterální**
 - **Autonomní**
- Rozhodující orgán pro provádění společné obchodní politiky je Rada EU (na základě návrhů předložených Evropskou komisí – komisi pomáhá konzultacemi zvláštní výbor ustavený Radou – Výbor pro obchodní politiku)

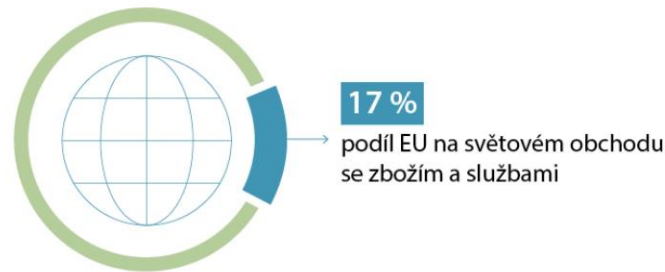

VÝVOJ SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 2015 – obchodní a investiční strategie „Obchod pro všechny“ – tři zásady: účinnost, transparentnost a hodnota
- 2021 – nová obchodní strategie s názvem „Přezkum obchodní politiky – otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“

Hodnoty z roku 2020
5,33 bilionu eur

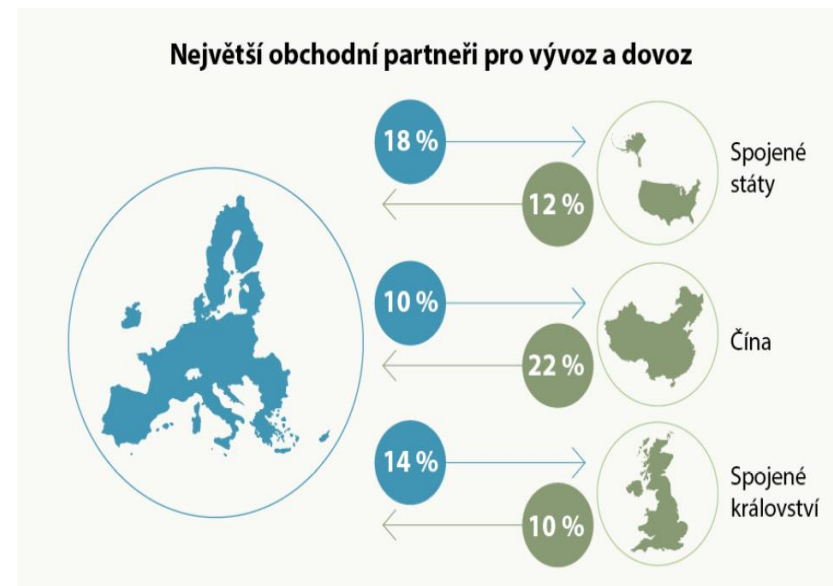
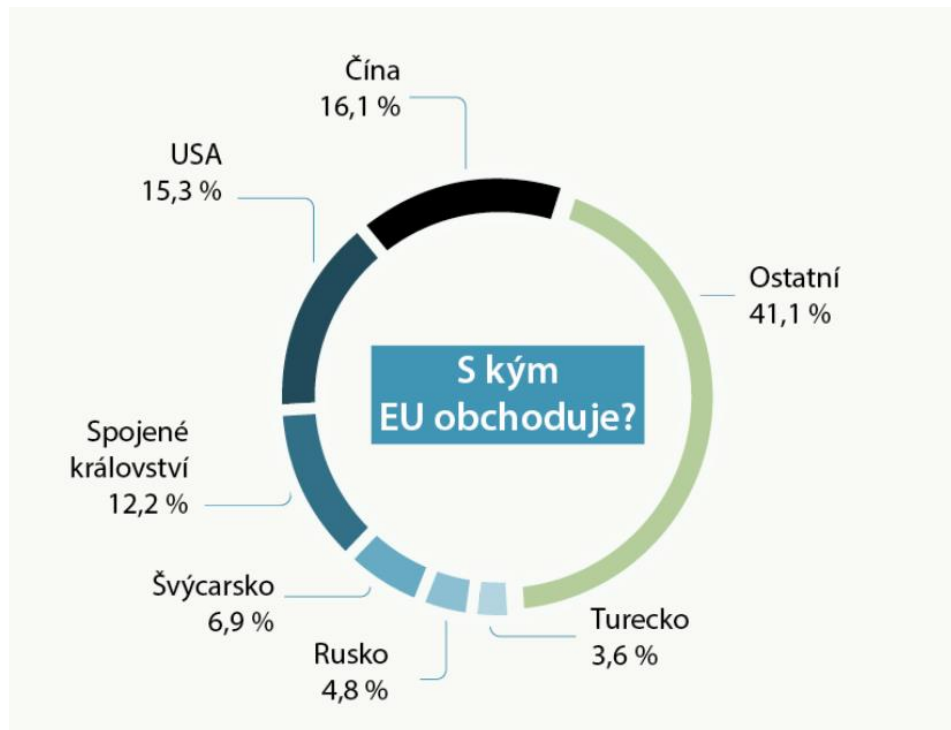
Zboží
3,65 bilionu eur
+ 26 %
za období 10 let

Služby
1,67 bilionu eur
+ 50 %
za období 10 let

OBCHODOVÁNÍ S EU

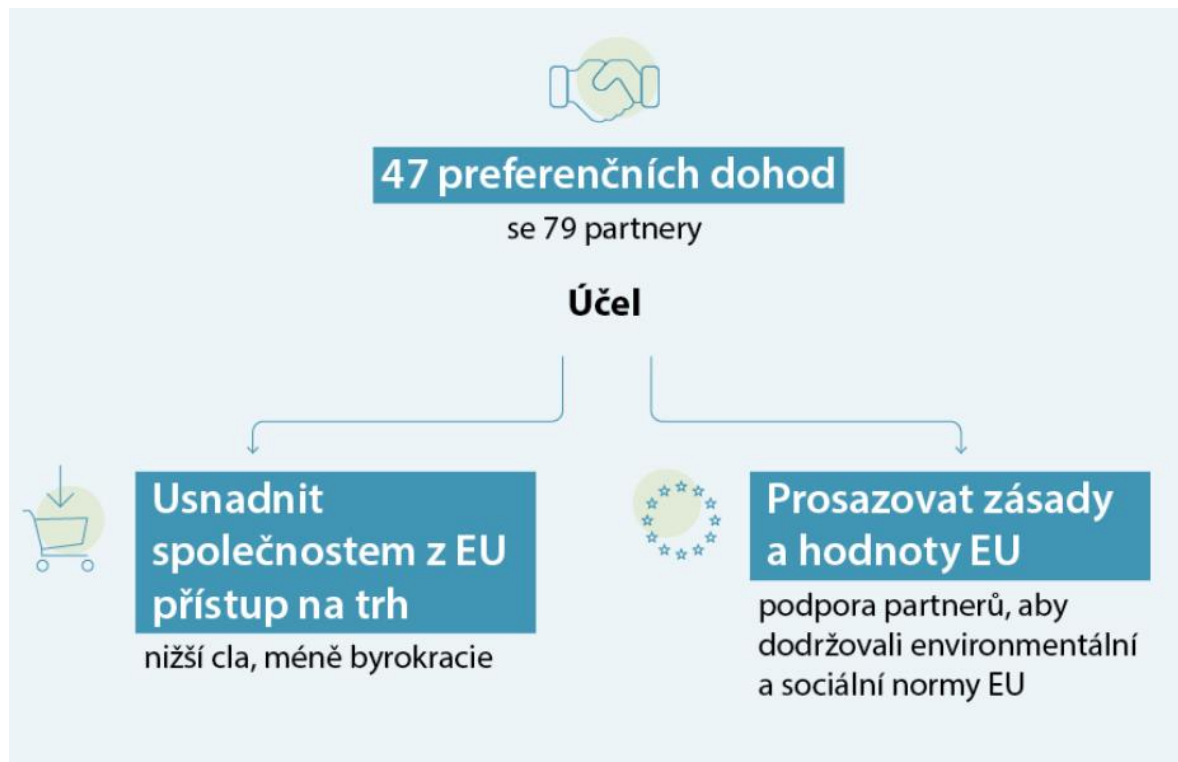
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

MNOŽSTVÍ OBCHODNÍCH DOHOD S EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

OBCHODNÍ JEDNÁNÍ EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA

OPAVSKÁ

Rada
Evropské unie

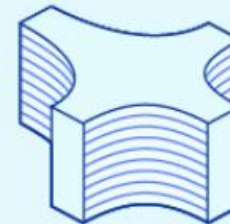

vydá zmocnění
a poskytne směrnice
pro jednání

zmocní

Evropská komise

zahájí obchodní
jednání
s partnerskou zemí

OBCHODNÍ DOHODY EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Vyberte si **jednu ratifikovanou obchodní dohodu** mezi EU a libovolnou zemí a popište její **obsah a přínosy**.

Dohoda o hospodářském partnerství

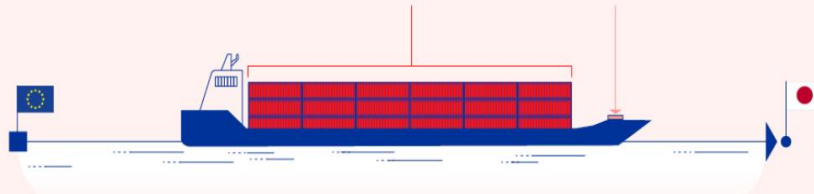
v platnosti od února 2019

Po úplném provedení
dohody

97 %

výrobků dovážených
z EU bude
v bezcelním režimu

na řadu zbývajících
výrobků se uplatní nižší
clo nebo jiné pobídky

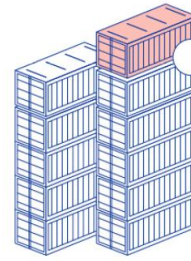

První hmatatelné výsledky

EU + Japonsko

+ 20 %
v obchodu se zbožím

2018

2022

Mezi nejúspěšnější odvětví
se řadí zemědělství:

+ 34 %

v obchodu se zemědělsko-
potravinařskými produkty

2018

2022

Vhodný zdroj → <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/trade-policy/trade-agreements/>

NÁSTROJE SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

➤ Dva základní cíle:

- Prosazování otevřeného a mnohostranného obchodního systému ve světě
- Ochrana zájmů EU a členských zemí v případech, kdy by měl volný obchod nepříznivé dopady na ekonomickou situaci, prosperitu, zaměstnanost nebo obchodní bilanci v EU

➤ Nástroje společné obchodní politiky:

- Cla,
- Kvóty,
- Dobrovolná expertní omezení,
- Defenzivní a ofenzivní obchodní nástroje

KOORDINOVANÉ POLITIKY OVLIVŇUJÍCÍ OBCHOD

SLEZSKÁ
UNIVERZITA

Obchodní operace v rámci EU jsou ovlivňovány **koordinovanou politikou**:

- Jednotný vnitřní trh,
- Politika ochrany spotřebitele,
- Politika ochrany životního prostředí,
- Energetická politika,
- Politika hospodářské soutěže,
- Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Jaký je aktuální počet členských států?

Členské státy Evropské unie (březen 2022)

Kandidátské země a potenciální kandidátské země

VÝCHODISKA JEDNOTNÉHO VNITŘNÍHO TRHU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Čtyři základní ekonomické atributy:

- **Volný pohyb zboží** – odstraněním cel a množstevních omezení, zákazem opatření majících rovnocenný účinek jako cla nebo množstevní omezení, přijetím zásad vzájemného uznávání, odstraňováním fyzických a technických překážek a podporou normalizace.
- **Volný pohyb pracovních sil** – dává právo podnikat v jakémkoliv členském státě, svoboda v případě usazování se za účelem podnikání se vztahuje jak na osoby samostatně výdělečně činné, tak na obchodní společnosti.
- **Volný pohyb kapitálu** – možnost volně alokovat kapitál do jednotlivých členských zemí (lepší alokace zdrojů a usnadnění obchodu mezi státy)
- **Volný pohyb služeb** – poskytování služeb přes hranice, aniž by podnikatel byl usazený ve státě, kde službu poskytuje.

POLITIKA OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Svými politickými opatřeními chrání životní prostředí a snaží se minimalizovat rizika, která mohou ohrozit klima, zdraví obyvatel a biologickou rozmanitost.
- Do roku 2050 se chce Evropa stát prvním uhlíkově neutrálním světadílem (cíl v rámci Zelené dohody pro Evropu).
- Vliv na obchodní operace v EU → občany chrání jedny z nejpřísnějších environmentálních norem na světě.
- **Generální ředitelství pro životní prostředí** – připravuje většinu evropských norem v rámci životního prostředí.

Ochrana životního prostředí je důležitá pro 82 % voličů v ČR (Euroskop, 2019)

SOUHRNNÉ VÝSLEDKY PRŮZKUMU V 11 ČLENSKÝCH ZEMÍCH

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Průzkum proběhl v jedenácti členských státech napříč Evropskou unií – České republice, Slovensku, Polsku, Rakousku, Německu, Francii, Itálii, Španělsku, Belgii, Nizozemsku a Dánsku. V potaz byly brány odpovědi těch respondentů, kteří uvedli, že je alespoň částečně pravděpodobné, že se zúčastní voleb do Evropského parlamentu.

	All potential voters	Aged			
		<30*	30-44	45-59*	60-65*
Protect the environment, animals and nature	82%	79%	79%	84%	86%
Make our agriculture sustainable	81%	76%	79%	84%	87%
Reduce air pollution	80%	77%	78%	82%	86%
Tackle global warming	77%	75%	74%	78%	83%
Protect against extreme weather events (e.g. flooding or heat waves)	68%	64%	65%	71%	75%

Zdroj: IPSOS, 2019

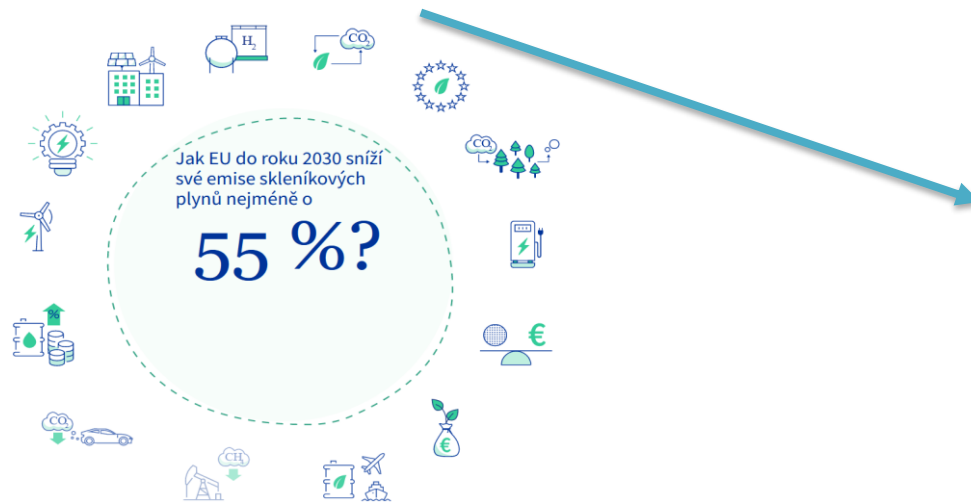
ENERGETICKÁ POLITIKA

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Výzvy v oblasti: rostoucí závislost na dovozu, nízká míra diverzifikace, vysoké kolísavé cen energie, rostoucí celosvětová poptávka po energii, bezpečnostní rizika postihující producentské a tranzitní země, rostoucí hrozby související se změnou klimatu, dekarbonizace, pomalý pokrok v oblasti energetické účinnosti ...

Cílem je proto zajistit stabilní
dodávky energie a současně
spotřebitelům poskytnout
možnost nakupovat elektrickou
energii, plyn či pohonné hmoty za
dostupné ceny při zachování
respektování ochrany životního
prostředí

Balíček „Fit for 55“

POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Je jedním z nejvýznamnějších nástrojů EU pro podporu integrace společného trhu.
- Pravidla se vztahují na jednání soukromých podnikatelských subjektů a vládní zásahy samotných členských států.
- Mezi hlavní prvky patří:
 - zákaz dohod mezi firmami, které mohou narušovat soutěž na vnitřním trhu
 - zákaz zneužití dominantního postavení firem na trhu,
 - dozor nad fúzemi s evropskou dimenzí, které vedou k tržní dominanci,
 - monitoring a regulace poskytování veřejných podpor,
 - liberalizace sektorů, které ovládají státem garantované monopoly, například telekomunikace, poštovní služby, energetika.

Odpovědný orgán → Komise (pravomoci v oblasti inspekcí a prosazování pravidel)

Některé funkce v souvislosti s antimonopolními pravidly převzaly od roku 2004 orgány členských států pro ochranu hospodářské soutěže → **Evropská síť pro hospodářskou soutěž**

POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- CÍL : přispět ke zmírnění výrazných nerovností přetrvávajících mezi sáty a regiony Evropské unie → tak, aby neovlivňovaly negativně výkonnost ekonomiky celé EU a její politickou soudržnost.
- Koordinaci a harmonizaci této politiky mají na starosti orgány EU, realizace je v rukou samotných členských států – mají zajistit, aby se regiony, jejichž rozvoj zaostává za evropským průměrem dostaly pomocí investic do infrastruktury a dalších oblastí na stejnou úroveň.

Je realizována prostřednictvím **speciálních fondů**:

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)**, který investuje do sociálního a hospodářského rozvoje všech regionů a měst EU,
- **Fond soudržnosti (CF)**, který investuje do životního prostředí a dopravy v méně prosperujících zemích EU.
- **Evropský sociální fond plus (ESF+)** na podporu zaměstnanosti a vytváření spravedlivé a sociálně inkluzivní společnosti v zemích EU,
- **Fond pro spravedlivou transformaci (JTF)** na podporu regionů nejvíce postižených přechodem ke klimatické neutralitě

Specifika vnitrounijního plnění v oblasti mezinárodního obchodu

1. Specifika vnitrounijního dodání a pořízení zboží
2. Dodání a pořízení zboží mimo EU

SPECIFIKA VNITROUNIJNÍHO DODÁNÍ A POŘÍZENÍ ZBOŽÍ

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Dříve tradičně používané pojmy „dovoz a vývoz“ jsou v rámci vzájemného obchodování mezi státy unie nahrazeny pojmy „**dodání zboží do**“ nebo „**pořízení zboží z**“ jiného členského státu Evropské unie.

V případě **výkaznictví a odvodů daní z přidané hodnoty** platí v rámci vnitrounijního plnění tyto principy:

- dodání zboží do jiného členského státu EU osvobozuje dodavatele od povinnosti uhradit DPH,
- pořízení zboží z jiného členského státu EU zbavuje povinnosti uhradit DPH dodavatele.

V obou případech **vykáže a uhradí DPH pořizovatel ve výši platné v místě plnění**, avšak je nutné, aby pořizovatelem byla osoba registrovaná k DPH ve státě plnění a skutečně došlo k odeslání zboží do jiného členského státu dodavatelem, pořizovatelem nebo jimi zmocněnou třetí osobou. U osob neregistrovaných k DPH nebude zboží od DPH osvobozeno (až na výjimky – prodej konečnému spotřebiteli nad limit, prodej zboží podléhající spotřební dani, dopravní pr.).

SPECIFIKA DODÁNÍ A POŘÍZENÍ ZBOŽÍ MIMO EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Pro ochranu zájmů občanů a podniků EU před nekalými obchodními praktikami a pro zajištění dostupnosti dovážených výrobků za přijatelné ceny, přijala EU tato opatření:
 - Nástroje na ochranu obchodu
 - Obchodní ustanovení na ochranu životního prostředí a zemědělství

Nejznámější obchodní dohody:

- Dohody o volném obchodu (FTA) – reciproční otevření trhu s rozvinutými zeměmi a rozvíjejícími se ekonomikami poskytnutím preferenčního přístupu na trh
- Dohody o hospodářském partnerství (EPA) – preferenční dohody šité na míru s rozvojovou složkou (africké země, karibské a tichomořské země)
- Dohody o přidružení – posilují širší politické dohody

Případová studie – realizace obchodní operace mimo EU na základě obchodní dohody

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Bulharská vína

Zmíněné bulharské město Orjachovo leží na mírném svahu nad řekou Dunaj. Na okraji pracuje 15 lidí ve vinařství, které vyváží místní odrůdy Chardonnay a Pinot Noir až do Kanady. Nejedná se však o náhodný trh, jelikož tento výnosný obchod je možný právě díky **dohodě o volném obchodu mezi Kanadou a Evropskou unií**. Dalším vzdáleným vývozním trhem, na který se bulharský výrobce vína zaměřuje, je Vietnam. Po přijetí **dohody mezi EU a Vietnamem** by se během sedmi let postupně zrušila cla a tarify na evropská vína, které v současnosti činí 50 %. To napomůže budoucí expanzi evropských společností, jako je vinařství v Orjachovu.

Případová studie – realizace obchodní operace mimo EU na základě obchodní dohody

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Švédská technologie obnovitelných zdrojů

Blízkost vody často podporuje obchod. Není tedy divu, že další úspěšný evropský malý podnik obchodující v zámoří pochází z blízkosti švédských fjordů, z města Robertsfors. Cue Dee je malá společnost zaměstnávající 30 lidí. Plánuje vyvážet do Argentiny technologie, které pomáhají posilovat infrastrukturu obnovitelných zdrojů energie.

Obchodní dohoda mezi EU a Mercosurem (Argentina, Brazílie, Uruguay a Paraguay) hrála zásadní roli v obchodním plánu

švédské společnosti. Jednání o této dohodě byla úspěšně uzavřena v červnu 2019. Tato dohoda pomohla otevřít společnosti zcela nový trh, kam se jí dosud ekonomicky nevyplatilo vyvážet.

Specifika vnitrounijního plnění v oblasti mezinárodního obchodu

1. Technická harmonizace v zemích EU
2. Karuselové obchodní operace

TECHNICKÁ HARMONIZACE V ZEMÍCH EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- U harmonizovaných výrobků platí, že technické požadavky na tyto výrobky jsou upraveny právními předpisy na úrovni EU.
- Harmonizace je prováděna prostřednictvím nařízení či směrnicemi → jejich následná implementace prostřednictvím národních předpisů.
- Stránky Evropské komise – seznam neharmonizovaných výrobků (informativní charakter)

Technické normy pomáhají (Kubeš, 2014):

- Zajistit **kvalitu a bezpečnost** výrobků a/nebo služeb,
- Dosáhnout **kompatibility** mezi výrobky a/nebo jejich součástmi,
- Zpřístupnit **nové trhy a zákazníky** v zahraničí,
- Uspokojit požadavky a očekávání zákazníků,
- **Snížit náklady, omezit množství odpadu** a zvýšit **efektivitu**,
- Být v souladu s příslušnou **legislativou** včetně **nařízení EU**,
- Získat **znalosti** o nových technologiích a inovacích.

- Evropský výbor pro normalizaci (CEN)
- Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice (CENE-LEC)
- Evropský institut pro normalizace v telekomunikacích (ETSI)

Příklad nápravného opatření

- V rámci technických norem je sledována například také bezpečnost výrobků určených pro spotřebitele v Evropě.
- V příručce k provádění nápravných opatření se tak firmy mimo jiné dozví, jak by mělo vypadat správné oznámení nápravného opatření,

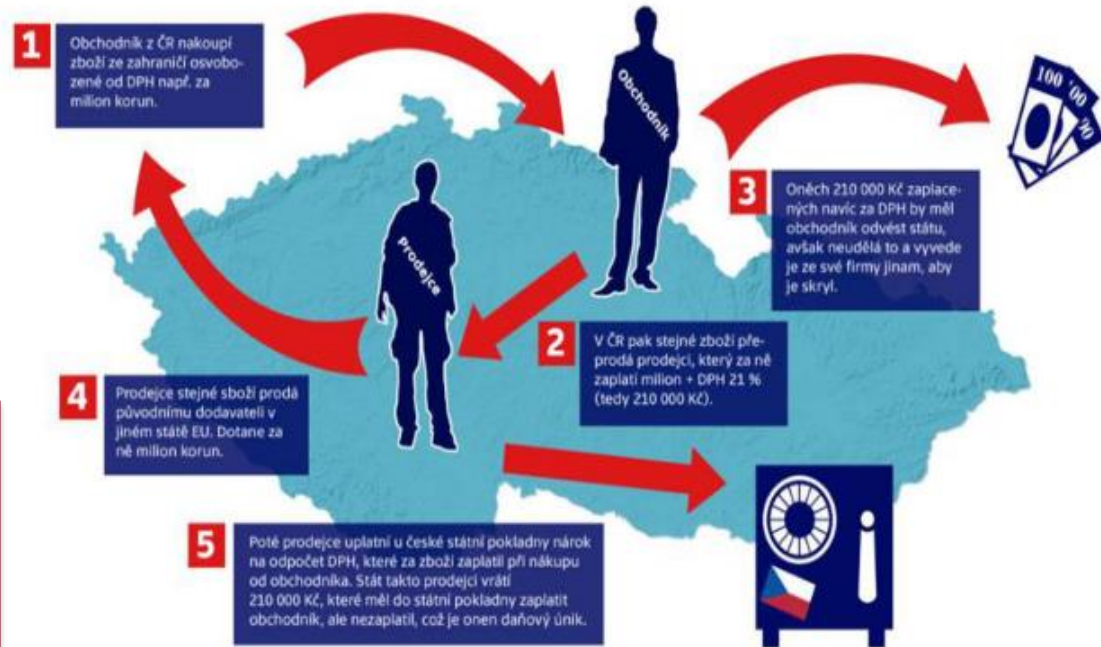
• Vhodný nadpis	→	DŮLEŽITÉ BEZPEČNOSTNÍ VAROVÁNÍ
• Typ výrobku	→	POJÍZDNÉ SEKAČKY NA TRÁVU
• Model	→	Model – GG 123
• Obrázek	→	
• Umístění sériového čísla	→	
• Podrobnosti problému a doba, kdy byla šarže prodána	→	Dozvěděli jsme se, že některé sekačky na trávu GG123, prodávané mezi 1. březnem 2002 a 30. červencem 2002, mají výrobní vadu.
• Nebezpečí	→	Tato vada může způsobit při velké zátěži zlomení madla v místě spojení s konstrukcí sekačky, případně zapříčinit vážné poškození zdraví.
• Jak ověřit, že se jedná o dotčený výrobek	→	Jestliže vlastníte sekačku na trávu GG123, zkontrolujte si prosím sériové číslo znázorněné na obrázku.
• Identifikace	→	Dotčené modely mají sériová čísla od X5761 do X5874 nebo Z2376 až Z3199 (včetně) a byly prodávány ve Smiths Homestores, Barney's Gardenware a také prostřednictvím emailového nabídkového katalogu GreenGrass.
• Prodejny	→	
• Provedení dalšího opatření	→	Jestliže máte některou z uvedených sekaček na trávu, okamžitě ukončete její používání. Vraťte ji prosím prodejci, u kterého jste ji zakoupili výměnou za jinou sekačku na trávu nebo plnou náhradu kupní ceny.
• Nabízené odškodnění	→	
• Bezplatná linka	→	V případě jakýchkoliv dotazů neváhejte prosím kontaktovat GreenGrass na bezplatné telefonní lince 0800 1234 5678 (non-stop)
• Omluvy (je-li to na místě)	→	Rádi bychom Vám poděkovali za spolupráci a omluvili se za nepřijemnosti.
• Společnost odpovědná za stažení z oběhu	→	GreenGrass & Co, 10 Central Rd, Europa Trading Estate, Newchester, United Kingdom WW1 2GG
• Kontaktní údaje	→	www.greengrassmowers.com/productrecall

KARUSELOVÉ OBCHODNÍ OPERACE

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Typ podvodu, kdy se zboží řetězovitě obchoduje, přičemž v jednom místě řetězce plátců DPH není daň přiznána ani odvedena.
- Nástrojem pro zamezení karuselových obchodů je „analýza transakčních sítí“.

MOŽNOST ZÍSKÁNÍ BODU
PRO AKTIVNÍ STUDENTY NA
PŘEDNÁŠCE.

Specifika vnitrounijního plnění v oblasti mezinárodního obchodu

➤ SHRNU TÍ

- Společná obchodní politika EU má za cíl posílit postavení Unie při vyjednávání globálních obchodních dohod. Členské státy se řídí dohodami, které mají zlepšit obchodní příležitosti a odstranit překážky. Tato politika má tři rozměry: multilaterální (dohody podle pravidel Světové obchodní organizace), bilaterální (dohody o volném obchodu) a autonomní (systém všeobecných celních preferencí).
- Rada EU je klíčovým orgánem pro provádění této politiky, která se řídí návrhy Evropské komise a konzultacemi Výboru pro obchodní politiku.
- Koordinované politiky, jako jednotný vnitřní trh, ochrana spotřebitele, ochrana životního prostředí a další, také ovlivňují obchodní operace v EU, a firmy by měly sledovat změny v těchto politikách.
- Vnitrounijní plnění se týká DPH a využívá principy osvobození a vzájemného uznávání. Dohoda o volném obchodu, hospodářské partnerství a dohoda o přidružení jsou klíčové pro dovoz a vývoz mimo EU.
- Technická harmonizace a vzájemné uznávání usnadňují obchod v rámci EU. Karuselové obchodní operace jsou nelegálním zneužitím vnitřního plnění. Daňové orgány využívají analýzu transakčních sítí k odhalení a prevenci těchto podvodů.

DOTAZY?

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost

POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

SLEZSKÁ

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/trade-policy/trade-agreements/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/the-eu-s-role-in-global-trade/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/07/06/eu-japan-council-adopts-decision-to-sign-trade-agreement/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/eu-japan-trade/>
